

Elisabeth Kuylenstierna-Wenster

Nu är det jul igen. Sagospel i en akt

Ur Kamraten 1899. Stockholm. Idun. 1899.

Tomtekungen sitter i sin stora sal omgiven av alla de små nissarna. Bredvid honom står *God Jul* med sin lykta. *Rímtusse* hoppar upp på en stol och slår takten till en glad sång som alla stämmer in i.

Efteråt knackar det på dörren och lilla *Snöflingan* kommer in. Nu begynner ett samtal om viktiga ämnen som julen, julönskningar, drömmar och sagor. *Tomtekungen* väntar ivrigt på *Prinsessan Julros* som snart kommer klädd i en vacker klänning översållad med rosor. Till slut ställer alla upp sig på led för att tillsammans tåga ut i världen där julen nu ska firas.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Kungl. biblioteket.

Tillgängliggjord i samarbete med Dramawebben.

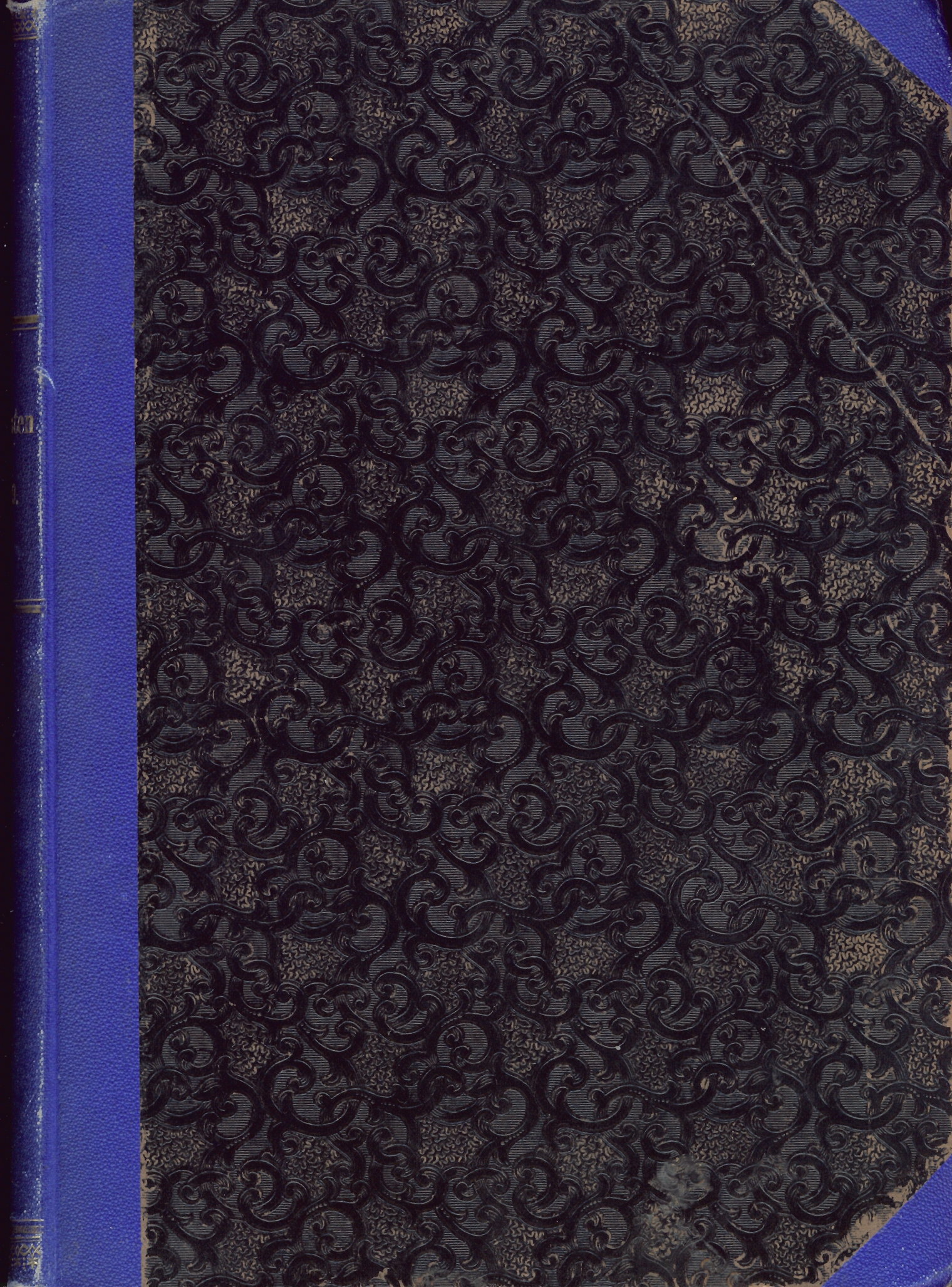
Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Kungl. biblioteket och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/KuylenstiernaE/titlar/NuÄrDetJulIgen/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb999200180-faksimil>

KAMRATEN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR SVERIGES UNGDOM

UNDER MEDVERKAN

AF FLERE FRAMSTÅENDE FÖRFATTARE OCH KONSTNÄRER

REDIGERAD

AF

FRITHIOF HELLBERG OCH JOHAN NORDLING

1899

STOCKHOLM

KUNGL. HOFBOKTRYCKERIET IDUNS TRYCKERI AKTIEBOLAG

1899

NU ÄR DET JUL IGEN

SAGOSPEL I EN AKT.

För Kamraten af Elisabeth Kuylenstierna.

Personer:

PRINSESSAN JULROS.
TOMTEKUNGEN.
GOD JUL.
RIMTUSSE.
SNÖFLINGA.
TOMTAR, ÄLFVOR OCH BERGFOLK.

Scenen föreställer en sal i tomtekungens rike, midt på golfvet sitter *kungen*, och i en ring omkring honom små tomtebissar med röda toppmössor och långa, gråa skägg. *God jul* står och lyser på dem med sin lykta. *Rimtusse* har stigit upp på en stol, svänger en taktpinne. Alla sjunga på melodien: »Mandom, mod och morske män» etc.

Nu är julen här igen,
må vi glädligt fira den,
tända julljus, pryda gran,
tomtebissen så är van.
Hvarje år
kring han går,
hvarje hem sin tomte har,
barnens vän han städse var.

Rimtusse hoppar ned af stolen och sätter sig bland de andra. Det knackar på dörren. *God jul* går och öppnar. *Snöflinga* kommer in. Det är en liten, vitklädd flicka, som dansar fram på golfvet. När hon är helt nära tomtarna, kastar hon ett fång snöflingor öfver dem.

SNÖFLINGA:

God afton Tomtekung, god afton, alla små bis-sar! (*Nickar glädt.*) Jag kommer från världen därute. Jag har skänkt den massor af hvita flingor, må ni tro, så nu är den ljus och vacker, klädd till julefest. Hvarenda gran ute i skogen har jag och mina syst-rar klädt. Det var ett styft arbete, men nu se de ut, som de skulle gå på bal allihop.

TOMTEKUNGEN:

Och hvarför kommer du hit, lilla flinga? (*Han drager betänksamt i sitt långa, gråa skägg och ser på den lilla.*) Du hör egentligen inte till tomtarnes rike.

SNÖFLINGA:

Nej, jag vet det, men till julen hör jag i alla fall, och jag kan tala om för er, hvad jag hört de små människobarnen önska sig. Det är ju du, tomte-kung, som skrifver upp deras önsksningar?

TOMTEKUNGEN (*allvarligt*):

Ja, det gör jag, och min bok är full af julönsks-ningar, men öfver många stryker jag ett kors; det är att döda deras uppfyllelse, förstår du.

SNÖFLINGA (*nysfiskt*):

Hvarför gör du det?

TOMTEKUNGEN (*reser sig*,

de andra tomtarna följa hans exempel):

Därför, barn, att det finns goda önskingar och däraktiga sådana, som det finns säd och ogräs, och finge önskingarnas ogräs frodas, skulle snart den vackra säden fördärfvas. Om det där vet du ingenting, du lilla dagslända, men vi tomtar ha en uppgift i världen, ser du. (*Nickar tankfullt.*)

SNÖFLINGA (*skrattar*):

En uppgift! Hvad är det för något?

TOMTEKUNGEN:

Det är en länk, som sammanhåller lifvets stora kedja. Men nu ha vi inte tid att prata längre. Det är julafton i morgon, och både *God Jul* och *Rimtusse* ha händerna fulla med arbete. De andra bissarne måste hjälpa dem. (*Sätter sig och leknar åt de andra tomtarna att göra detsamma; de fläta papper till julgranskorgar, lägga in leksaker, göra julljus etc. Rimtusse skriver på små papperslappar, endast God Jul står sysslös och drömmar.*)

SNÖFLINGA

(*drager honom gäckande i armen*):

Har du brådtom, du? Det ser inte så ut.

GOD JUL (*stilla*):

Jag diktar.

SNÖFLINGA:

Det gör ju Rimtusse också.

GOD JUL:

Ja, julklappsrim, men jag diktar juldrömmar och sagor. Jag är julens fridsröst, ser du. Jag kommer med klockklangens bing bång på julekvällen och dröjer länge som ett fänt julljus i människornas hjärtan.

SNÖFLINGA (*dansar rundt*):

Det låter så högtidligt så, men jag skall dansa och sjunga min visa för dig, om du sedan låter mig höra en af dina dikter. (*Dansar och sjunger på melodien: »Kom skall du få en sväng utaf mej» etc.*)

Jag är en liten flinga af snö, när det blir vår, så måste jag dö, men likafullt jag dansar och ler kan utaf stunden njuta.

Kalkbackar gör jag höga som så,
(*mäter*)
snöbollar kan jag forma också,
leker i fönstren gärna tittut,
yr är jag som ett väder.

Prinsessan Julros.

Tomtekingen.

God Jul.

Mig taga fatt är inte så lätt, jag dansar kring så liten och nätt, hålla sig stilla! — Tråkigt det är, glad liten flinga tycker.

(*Stannar flämtande.*) Nå, God Jul, låt mig nu höra, hvad du kan,

GOD JUL:

Mitt värf är stort, det viges in vid helga klockors ljud, och manar till hvar människosinn ett: Åra vare Gud!

Och frid på jorden, vilja god för stora som för små, det är att fira lycklig jul, att helgens bud förstå.

TOMTEKUNGEN:

Rimtusse! Gå och se efter om ej prinsessan Julros synes än. Hon borde vara här nu, tycker jag,

SNÖFLINGA (*häpen*):

En prinsessa! En riktig prinsessa!

(*Rimtusse går, men kommer strax tillbaka och slår upp dörren på vid gäffel, ropar högt:*)

Prinsessan Julros!

(*In genom dörren kommer en ung flicka, klädd i skär klädning, öfersädd med rosor. I båda händerna har hon rosor och på hufvudet en krans af mattskära rosenknoppar. Alla resa sig för henne. Snöflinga niger djupt.*)

JULROS:

Godafton härinne. Om jag har låtit vänta på mig, så är det knappast mitt fel. Jag blef oupphörligt hindrad af folk, som ville skicka med en önskeros till tomtarnas rike. De äro underliga, människorna, allt tröttna de på, utom på att önska.

TOMTEKUNGEN:

Välkommen prinsessa och lycka till med dina rosor, de blommar, som växa trots is och snö, ha rättighet att bli vårdade, och julrosornas doft skall i den signade julenatten bli alla minabissars väg, ledningstecken. Dela nu ut dem, prinsessa, och säg tomtarne, hvar de skola gå.

(*Prinsessan ställer sig så, att alla tomtarna kunna bilda ring omkring henne, och under det hon delar ut rosorna till höger och vänster, säger hon:*)

Små tomtar, tagen af rosor alla och gå omkring uti tusen hem, må röda rosor i doftregn falla, må hvita, skära få följa dem.

Och hvar I kommen må glädjen
tändas,
till tröst för sorgen, till ro för
strid,
må önskerosorna vällykt sprida
och gifva lycka i juletid.

Sen I, tomtar, hvartenda li-
tet rosenblad bär sin egen jul-
dröm, som I skolen försöka upp-
fylla. De hvita rosorna höra äl-
derdomen till; deras doft skall
lära eder hitta vägen till de gam-
la, och I skolen hviska i deras
öron om gångna tider.

TOMTEKUNGEN (*infaller*):

Julros, säg mig, hvarför äro
minnets rosor så bleka?

JULROS (*ler*):

Därför, att de gömmas un-
dan dagens starkaste sol.

RIMTUSSE:

Och de röda rosorna, åt hvil-
ka ska vi ge dem?

JULROS:

De äro ungdomens, känn hur
de dofta af tusen djärfva, stolta
önskningar, de svälla af solfylld
glöd och tyckas aldrig kunna
vissna. Gifven ungdomen alla de
vackraste och bästa julgäfvor I
ägen, små tomtar!

ALLA TOMTAR:

Ja, ja.

Snöflinga.

Rimtusse.

JULROS:

Och så kommer ordningen

till de skära rosorna, de äro små
knoppar ännu, som vänta på som-
maren. Men tro inte, att de där-
för äro mindre rika på önsk-
ningar. De äro barnens rosor,
och de dofta en hälsning till
tomtarnas rike från tusentals
småttingar, som hoppas på ju-
lens fröjder.

Så, nu är mitt förråd slut,
och I veten, att det är eder sak
att förvandla hvarje blomblad
till en skatt åt människorna.

TOMTEKUNGEN (*ringer i en stor
klocka*):

Tiden är inne att draga ut
i världen. Ställen upp eder!

(*Tomtarna ställa upp sig två
och två, i första ledet prinsessan
Julros och God Jul, därefter Rim-
tusse och Snöflinga och så de an-
dra, alla med rosor i händerna.
Sist kommer Tomtekungen.*)

ALLA SJUNGA:

Nu är julen här igen,
må vi glädligt fira den,
tända julljus, pryda gran,
tomtebissen så är van.
Hvarje år
kring han går,
gäfvor rundt om jorden bär
alla hålla tomten kär.

(*Ridån faller.*)

(Illustratör: David Ljungdahl.)

"Vintern är kommen!"

Vintern är kommen, med sina isar
sjöarna pråla, luften är klar,
och ifall »Bore» nådig sig visar,
isen han lämnar åt skridskorna bar.

Isarna knaka,
remna och braka,
böljan är bunden,
frusen till grunden.

Stålsko på foten jag spänner med fart.
Lefve vår vinter! Hurra! Hurra!

Skridskovisa på mel.: »Våren är kommen . . .»

Framåt går färden, hän öfver isen,
oro och sorg ej tära mitt sinn,
härligt fylls seglet af präktiga brisen,
stålskon i isen sitt spår ristar in.

Framåt jag ilar,
vinden ej hvilar.
Rosor på kinden
väckas af vinden.

Hemåt jag vänder i skymningens stund.
Lefve vår vinter! Hurra! Hurra!

Arne Saknussemm.

